

Hlavní město Praha
RADA HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

U S N E S E N Í

Rady hlavního města Prahy

číslo 1495
ze dne 24.6.2014

k Manuálu tvorby veřejných prostranství hl.m. Prahy a návrhu Strategie rozvoje veřejných prostranství

Rada hlavního města Prahy

I. s c h v a l u j e

1. Manuál tvorby veřejných prostranství hl.m. Prahy (dále Manuál) uvedený v příloze č. 1 tohoto usnesení a návrh Strategie rozvoje veřejných prostranství (dále návrh Strategie), uvedený v příloze č. 1 tohoto usnesení, jako koncepční a strategické podklady hl.m. Prahy
2. aktualizaci Pravidel pro přípravu investic na veřejných prostranstvích hl.m. Prahy schválených usnesením Rady HMP č. 556 ze dne 16.4.2013 uvedenou v příloze č. 2 tohoto usnesení

II. u k l á d á

1. primátorovi hl.m. Prahy

1. organizace zřizované/založené hl.m. Prahou, kterých se Manuál a návrh Strategie dotýkají, informovat o schválení materiálu a o uložení aplikace schválených dokumentů na připravované projekty, na záměry a investice na veřejných prostranstvích a při zpracování či připomínkování metodických a legislativních dokumentů

Termín: 30.7.2014

2. starosty městských částí hl.m. Prahy informovat o schválení materiálu

Termín: 30.7.2014

2. řediteli Institutu plánování a rozvoje hl.m. Prahy

1. pokračovat ve zpracovávání navazujících materiálů, vyplývajících ze záměrů Manuálu a návrhu Strategie

Kontrolní termín: 30.6.2015

2. zpracovat Koncepti rozvoje veřejných prostranství hl.m. Prahy dle návrhu Strategie

Kontrolní termín: 30.6.2015

3. poskytnout hlavnímu městu Praze a Městským částem a jejich orgánům odbornou a metodickou podporu při aplikaci a implementaci Manuálu a návrhu Strategie

Kontrolní termín: 30.6.2015

4. při zastupování HMP důsledně uplatňovat principy a pravidla uvedené v Manuálu a návrhu Strategie

Kontrolní termín: 30.12.2014

3. řediteli MHMP

1. zajistit aplikaci a implementaci Manuálu a návrhu Strategie příslušnými odbory a organizacemi zřizovanými hl.m. Prahou

Kontrolní termín: 30.9.2014

2. pověřit v rámci MHMP subjekt odpovědný za okamžitou a následně dlouhodobou aplikaci a implementaci dokumentů Manuál a návrh Strategie subjekty uvedenými v usnesení, a za její kontrolování

Kontrolní termín: 30.7.2014

4. odborům MHMP

1. aby se ve své činnosti při výkonu samostatné působnosti řídily dokumenty Manuál tvorby veřejných prostranství a návrh Strategie rozvoje veřejných prostranství jako závazným podkladem

Kontrolní termín: 30.12.2014

5. MHMP - MZO MHMP, MHMP - OMI MHMP, MHMP - SVM MHMP, MHMP - RFD MHMP, Regionálnímu organizátorovi pražské integrované dopravy (ROPID), Správě služeb hl. m. Prahy, Technické správě komunikací

1. aby se při připravovaných projektech, záměrech a investicích na veřejných prostranstvích a jejich spravování, provozování a užívání a při zpracování či připomínkování metodických dokumentů, řídily dokumenty Manuál tvorby veřejných prostranství a návrh Strategie rozvoje veřejných prostranství jako závazným podkladem, a to včetně rozpracovaných projektů, záměrů, investic a dokumentů

Kontrolní termín: 30.12.2014

III. ž á d á

1. starosty městských částí hl.m. Prahy, aby přípravu projektů, záměrů a investic na veřejných prostranstvích a zpracování či připomínkování metodických a legislativních dokumentů koordinovali s Manuálem a návrhem Strategie, a to včetně rozpracovaných projektů, záměrů a investic

2. státní investorské organizace a správce, aby přípravu projektů, záměrů a investic na veřejných prostranstvích a zpracování či připomínkování metodických a legislativních dokumentů koordinovali s Manuálem a návrhem Strategie, a to včetně rozpracovaných projektů, záměrů a investic
3. akciové společnosti v majetkovém portfoliu hl.m. Prahy a všechny městské investorské organizace a třetí strany, které čerpají investice z rozpočtu hl.m. Prahy (zejména ELTODO, PVK, DP, Lesy hl.m. Prahy, PRE, Pražská plynárenská, PVS, Pražské teplárny), aby se při připravovaných projektech, záměrech a investicích na veřejných prostranstvích a jejich spravování, provozování a užívání a při zpracování či připomínkování metodických dokumentů, řídily dokumenty Manuál tvorby veřejných prostranství a návrh Strategie kvality veřejných prostranství jako závazným podkladem, a to včetně rozpracovaných projektů, záměrů, investic a dokumentů

RNDr. Tomáš Hudeček, Ph.D.
primátor hl.m. Prahy

Jiří Vávra
I. náměstek primátora hl.m. Prahy

Předkladatel: primátor hl.m. Prahy

Tisk: R-14197B

Provede: primátor hl.m. Prahy, ředitel Institutu plánování a rozvoje hl.m. Prahy, ředitel MHMP, odbory MHMP, MHMP - MZO MHMP, MHMP - OMI MHMP, MHMP - SVM MHMP, MHMP - RFD MHMP, Regionální organizátor pražské integrované dopravy (ROPID), Správa služeb hl. m. Prahy, Technická správa komunikací

Na vědomí: odborům MHMP

Příloha č. 1 k usnesení Rady HMP č. 1495 ze dne 24. 6. 2014

Manuál tvorby veřejných prostranství HMP a návrh Strategie rozvoje veřejných prostranství HMP
v elektronické podobě na DVD

Pravidla pro přípravu investic na veřejných prostranstvích hl. m. Prahy Aktualizovaná verze - červen 2014 (dále jen Pravidla)

Koncepční pracoviště HMP pro veřejná prostranství

Hlavní město Praha (dále též jen HMP) si je vědomo významu veřejných prostranství (dále jen VP) pro město a pro jeho obyvatele. Síť VP tvoří základní strukturu města a jejich stav výrazně ovlivňuje kvalitu života. HMP těmito Pravidly zvyšuje důraz na koncepční přístup, posiluje svou snahu o zvýšení kvality, zefektivnění a koordinaci investic na VP. S tímto záměrem HMP určilo koncepčním pracovištěm pro VP včetně souvisejících metodických a konzultačních činností Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy.

Výchozí podklady

Výchozím podkladem pro uplatňování Pravidel jsou Manuál tvorby veřejných prostranství HMP a návrh Strategie rozvoje veřejných prostranství HMP.

Rozsah platnosti Pravidel

Pravidla se vztahují na:

1. investice z rozpočtu HMP do VP na území hl. m. Prahy (přímé investice, dotace, příspěvky, sdružené investice apod.). Je povinností odpovědného útvaru MHMP smluvně zabezpečit vázanost smluvních partnerů HMP a příjemců finančních prostředků z rozpočtu HMP Pravidly a výchozími podklady.
2. záměry v dopravní nebo technické infrastruktuře, které buď přímo, nebo nepřímo následně utvářejí podobu a mnohdy uspořádání VP, pokud HMP může přímo či smluvně zabezpečit dodržování Pravidel.
3. odbory MHMP a na dotčené organizace zřízené/založené HMP a příjemce příspěvků, dotací či finanční spoluúčasti z rozpočtu HMP či městské části HMP, pokud jde o případy uvedené výše pod body 1 a 2, v případě ostatních záměrů a investic městských částí HMP do VP na území HMP jde o doporučený postup.

Koncepční vyjádření k záměru ve VP

K rozhodnutí o zahájení přípravy investice na VP je nezbytné *Koncepční vyjádření k záměru ve VP* (dále jen *Koncepční vyjádření*) koncepčního pracoviště pro VP (IPR). *Koncepční vyjádření* je vydáváno s cílem efektivně stanovit rozsah a umístění záměru a koncepční požadavky na kvalitu a funkčnost VP. Vztahuje se proto i na záměry nevyžadující územní souhlas, územní rozhodnutí, stavební povolení či stavební souhlas.

K žádosti o vydání *Koncepčního vyjádření* bude přiložen popis a situace záměru spolu s architektonickým řešením dotčeného VP v rozsahu odpovídajícím rozsahu a významu záměru.

Součástí vydaného *Koncepčního vyjádření* je i požadavek příslušného pracoviště pro VP (IPR) na další účast koncepčního pracoviště pro VP (IPR) při přípravě investice.

Požadavek se odvíjí od významu investice, míry jejího vlivu na kvalitu a funkčnost VP a

významu konkrétního VP, ve kterém je umístována.

Pokud se koncepční pracoviště pro VP (IPR) k záměru nevyjádří do 30 dnů od podání, má se za to, že nemá výhrad a může to být považováno za souhlasné vyjádření. V případě rozsáhlejších či komplikovanějších záměrů sdělí koncepční pracoviště pro VP (IPR) žadateli do 30 dnů od podání lhůty, ve které vydá *Koncepční vyjádření*.

Formulář žádosti o Koncepční vyjádření a vzor *Koncepčního vyjádření* jsou na webovém portálu (viz. níže)

Oficiální zdroj informací

Oficiálním on-line zdrojem informací koncepčního pracoviště pro VP (IPR) pro aplikaci Pravidel je portál IPR Praha, kde je též přístupný Manuál tvorby veřejných prostranství HMP a návrh Strategie rozvoje veřejných prostranství HMP.

Důvodová zpráva

Článek 1

Zadání

Rada hl. m. Prahy v Usnesení ke koncepčnímu přístupu hlavního města Prahy k veřejným prostranstvím a koordinaci investic č. 556 ze dne 16.4.2013 schválila Pravidla pro přípravu investic na veřejných prostranstvích hl. m. Prahy a koncepčním pracovištěm pro VP včetně souvisejících metodických a konzultačních činností určila Útvar rozvoje hl. m. Prahy. (Od 10.11.2013 na základě Zřizovací listiny Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy)
Stejným usnesením uložila RHMP Útvaru rozvoje hl. m. Prahy zpracovat Manuál pro veřejná prostranství v hl. m. Praze s termínem 30. 06. 2013.

Koncept dokumentu byl odevzdán a dne 23. 7. 2013 také Rada hl. m. Prahy vzala na vědomí postup do další fáze, tj. dopracování Manuálu tvorby veřejných prostranství .

Cíl

Kvalita veřejných prostranství je základem kvality života ve městě. Vznik předložených dokumentů je součástí naplňování jednoho z prioritních současných cílů města, kterým je zlepšení prostředí pro život ve městě a s ním související kvalitní rozvoj veřejných prostranství.

Klíčovým pro reálný a rychlý dopad dokumentů na stav veřejných prostranství bude rychlost, důslednost a dlouhodobost jejich aplikace do činnosti příslušných subjektů. Implementace dokumentů příslušnými subjekty by měla být iniciována a garantována HMP.

Určení dokumentů

Dokumenty Manuál tvorby veřejných prostranství HMP a návrh Strategie rozvoje veřejných prostranství HMP vytváří základní podklad pro strategii, přípravu, realizaci, údržbu, správu a užívání veřejných prostranství z hlediska jejich celkové celoměstské kvality.

Manuál tvorby veřejných prostranství HMP je v obecné rovině určen všem aktérům, kteří jsou součástí procesů tvorby veřejných prostranství v rovině strategie, ekonomie, investic, plánování, navrhování, schvalování, provádění, spravování, údržby, provozu a užívání. Jeho primární cílovou skupinou jsou zejména aktéři podílející se na projektové a technické přípravě a realizaci veřejných prostranství a to v případě realizace nových veřejných prostranství a úprav stávajících, ale i dopadů správy, údržby a provozu na kvalitu veřejných prostranství. Cílovou skupinou dokumentu Strategie kvality veřejných prostranství HMP jsou potom zejména aktéři procesu v rovině politiky města, investic, ekonomie a užívání.

Charakter dokumentů

Návrh Strategie rozvoje veřejných prostranství a Manuál tvorby veřejných prostranství jako součást Koncepce rozvoje veřejných prostranství hl. m. Prahy.

Předložené materiály návrh Strategie rozvoje veřejných prostranství (návrh Strategie) a Manuál tvorby veřejných prostranství (Manuál) jsou dílčími stupni připravovaného dlouhodobého dokumentu města Koncepce rozvoje veřejných prostranství hl. m. Prahy (Koncepce rozvoje VP).

Návrh Strategie a Manuál se zabývají obecnými principy, pravidly a procesy rozvoje veřejných prostranství. Jejich součástí tedy záměrně není místopisné vztahování. Konkrétní plány vztahované ke konkrétním lokalitám či jednotlivým prostranstvím by měly postupně vznikat jako součást Koncepce rozvoje VP.

Návrh Strategie rozvoje veřejných prostranství

Návrh Strategie je součástí Manuálu a lze ho chápat jako odůvodnění a úvod k Manuálu. Je první fází Strategie rozvoje veřejných prostranství. Zabývá se zejména obecnou analýzou současných problémů a definováním obecných cílů kvalitního rozvoje veřejných prostranství. Nastihuje možné směry řešení a volby nástrojů. Obsahuje řadu témat, která by měla být v budoucnu rozpracována do samostatných materiálů.

Strategie rozvoje veřejných prostranství by měla kromě cílů definovat především nástroje jejich dosažení. Její součástí musí být zejména akční plán, zahrnující konkrétní nástroje, časové a investiční plány a určení jednotlivých subjektů pro plnění daných úkolů.

Manuál tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy

Vznik dokumentu

Na rozdíl od většiny vyspělých metropolí, Praha doposavad žádný podobný dokument oficiálně neměla. Neexistuje tedy zkušenost s jeho vytvářením ani užíváním. Bylo proto nejprve nutné od počátku nově vytvořit nejen obsah, ale i základní vlastnosti Manuálu jako jeho postavení v současném systému plánování města, jeho cíl, využití, způsoby implementace, či charakter, tematický rozsah, formu, strukturu a nástroje dokumentu. Manuál zpracovaný Kanceláří veřejného prostoru IPR Praha je tedy prvním krokem, vytvořením dokumentu, který by měl být následně aktualizován a doplňován zejména na základě zpětné vazby jeho používání.

Účel a charakter dokumentu

Manuál není pouhou metodikou, další z mnoha. Je především dokumentem reagujícím na dlouhodobě neřešené problémy města, jehož cílem je přímý dopad na kvalitu veřejných prostranství. Je deklarací skutečnosti, že si město uvědomilo význam veřejných prostranství pro kvalitu života ve městě a pro kvalitní rozvoj města jako propojeného celku. Manuál je jedním z prvních nástrojů, jak začít tuto kvalitu naplňovat.

Dokument slouží jako základní podklad pro koncepční přístup k rozvoji veřejných prostranství v hlavní město Praze. Je jedním z nástrojů pro naplnění cílů strategie města v plánování, vytváření, spravování, provozování a užívání kvalitních veřejných prostranství.

Využití manuálu se odehrává v několika základních rovinách: jako podklad strategie a plánování, jako podklad při vytváření veřejných prostranství a jako nástroj při posuzování přípravy a realizace veřejných prostranství.

Dokument definuje kvalitu veřejných prostranství a možné nástroje pro její dosažení. Určuje způsoby dosažení kvality na základě principů a pravidel, doplněných vzorovými řešeními a příklady dobré a špatné praxe.

Manuál má být především iniciačním, nikoliv pouze regulačním dokumentem.

Koncepce rozvoje veřejných prostranství hl. m. Prahy

Dalším krokem naplňování jednoho z prioritních současných cílů města, kterým je zlepšení prostředí pro život ve městě a s ním související kvalitní rozvoj veřejných prostranství by mělo být zpracování celkové Koncepce rozvoje VP. Postupný vznik Koncepce rozvoje VP by měl vyplnit jednu ze zásadních mezer v plánování rozvoje města spočívající v neexistenci souhrnné péče o veřejná prostranství města zacílené jak na jejich kvalitativní a obytný charakter tak na jejich strukturální význam ve městě.

Koncepce rozvoje VP by se měla zabývat primárně plánováním a přípravou rozvoje veřejných prostranství z hlediska jejich urbanistického charakteru. Součástí této koncepční práce však zároveň bude také vyhodnocování souvisejících rovin, které mají vliv na kvalitu veřejných prostranství, jako je realizace, správa, údržba a užívání, či nezbytná související kritéria ekonomická nebo legislativní. Z hlediska metod by Koncepce rozvoje VP měla zahrnovat zejména teoretickou bázi, analýzu, strategickou, taktickou, koncepční a prováděcí metodickou rovinu.

Vytváření Koncepce rozvoje VP musí být dlouhodobým kontinuálním procesem, zahrnujícím aktualizace, reakce na aktuální potřeby města, zapracování zpětných vazeb: ze strany reality města, vznikajících plánovacích či legislativních dokumentů či vzájemného ovlivnění v rámci Koncepce rozvoje VP postupně vznikajících dokumentů apod.

Významnou součástí dokumentu by měla být mapa celoměstsky významných veřejných prostranství a od ní se odvíjející strategie priorit investic města.

Dále by v rámci Koncepce rozvoje VP či v provázanosti s ní měly vznikat koncepční dokumenty pro jednotlivá veřejná prostranství nebo oblasti města, které by sloužily buď jako podklad pro přímou přípravu investičního záměru, či jako dlouhodobý koncepční a koordinační podklad s cílem celostní kvality místa při investicích vzniklých na základě okamžité potřeby vyvolané např. údržbou či úpravou technického stavu.

Článek 2

Důvodem k aktualizaci Pravidel pro přípravu investic na veřejných prostranstvích hl. m. Prahy, uvedených jako příloha k Usnesení č. 556 ze dne 16. 4. 2013, je vytvoření klíčových materiálů, které jsou výchozím podkladem pro jejich uplatňování – Manuálu tvorby veřejných prostranství HMP a návrhu Strategie rozvoje veřejných prostranství HMP.